

ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตแคนตาลูปของเกษตรกร: กรณีศึกษาในเขต
พื้นที่ตำบลพลับพลาไชย อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

Factors Affecting Cantaloupe Production of Farmers: A Case Study in
Plabplachai Subdistrict Areas, U-Thong District, Suphan Buri Province

จริยา ชูเอกวงศ์¹, เอมอร อังสุรัตน์¹, จุฬารัตน์ วัฒนะ², ปราโมทย์ สฤษดิ์นิรันดร์³ และลพ ภวภูตานนท์³
*Jariya Chooekawong¹, Am-on Aungsuratana¹, Jurarat Watana², Pramote Saridnirun³
and Lop Phavaphutanon³*

ABSTRACT

The objectives of the study were to determine 1) cost and income in cantaloupe production of farmers, 2) the relationship between some personal backgrounds of cantaloupe cultivators and the cost and income in cantaloupe cultivation and 3) their constraints and recommendations on cantaloupe cultivation development. Studied sample were the selected 42 cantaloupe cultivators under government and private sector promotion program, Plabplachai subdistrict areas, U-Thong district, Suphan Buri province through completely random sampling technique. Interview schedule was obtained to collect data. Descriptive statistics used for analysis were frequency, percentage, arithmetic means, and standard deviation. Inferential statistics for testing hypothesis was Pearson product moment correlation coefficient.

The findings revealed that cantaloupe cultivation was major and minor occupation. Average total annual income was 415,616.8 baht per household with the average of 1.1 rai (0.18 hectares) of cantaloupe cultivation land tenure. Recommended varieties were “MORAKOT” and “PARADISE”. The cultivators had 2 year experience on average and annual income of 205,516.9 bath per rai. On the contrary, their average annual variable cost was 136,053 baht per rai while fixed cost for greenhouse over 10 years operation was 450,000 baht. Their average household member labor and hired labor force were 3 and 4 persons respectively. Most of the cultivators strictly applied chemical fertilizer over cultivation period in accordance with private company recommendations. Major disease and insect

---

¹ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม 73140
Department of Agricultural Extension and Communication, Faculty of Agriculture at Kamphaengsaen, Kasetsart university,
Kamphaengsaen campus, Kamphaengsaen, Nakhon Pathom 73140, Thailand.

²ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จ.กรุงเทพมหานคร 10900
Department of Vocational Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok 10900

³ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม 73140
Department of Horticulture, Faculty of Agriculture at Kamphaengsaen, Kasetsart university, Kamphaengsaen campus,
Kamphaengsaen, Nakhon Pathom 73140, Thailand.

pest were downy mildew and thrips. Most of them controlled insect pest by means of chemical application. Production sold at guaranteed price of 30 baht per kg for grade A fruit of 1.5-2.0 kg. The majority of cultivators had used mulch film for cultivation before engaging in the promotion project. They recognized the benefits from mulch film utilization including moisture control plant protection, weed control and more yield. Most constraints in cantaloupe cultivation were disease and insect dispersion particularly in the rainy season, high cost of seed at 32,000-45,000 baht per rai and lack of knowledge in mulch film utilization, respectively. Approximately 76.2 percent of the cultivators needed government agencies to provide cultivation techniques to meet standard quality requirements. The testing hypothesis indicated that factors affecting cost in cantaloupe cultivation were cantaloupe cultivated areas, cantaloupe labor force and source of knowledge, respectively. While factors affecting income in cantaloupe cultivation were household farm labor force, household income, number of farm labor force and source of knowledge, respectively.

Key words: cantaloupe cultivation, contract farming, Suphan Buri province

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาถึง 1) รายได้และรายจ่ายในการปลูกแคนตาลูปของเกษตรกร 2) ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังบางประการของเกษตรกรผู้ปลูกแคนตาลูปกับรายจ่ายในการปลูกแคนตาลูปและรายได้จากการปลูกแคนตาลูป และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปลูกแคนตาลูปของเกษตรกร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกแคนตาลูปภายใต้โครงการส่งเสริมร่วมระหว่างภาครัฐ และเอกชนในเขตพื้นที่ตำบลพลับพลาไชย อำเภออุทุมพร จัหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 42 คน ที่ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มตลอดทั่วกัน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติเชิงอนุมานที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกแคนตาลูปเป็นอาชีพหลักและอาชีพรอง รายได้ทั้งหมดต่อครัวเรือนเฉลี่ย 415,616.8 บาทต่อปี พื้นที่ปลูกแคนตาลูปต่อครัวเรือนเฉลี่ย 1.1 ไร่ (0.18 เฮกตาร์) พันธุ์ที่ได้รับการส่งเสริมมากที่สุด คือ พันธุ์มรกต และพันธุ์พาราไดซ์ เกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกแคนตาลูปเฉลี่ย 2 ปี และมีรายได้จากการปลูกแคนตาลูปเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 205,516.9 บาท ส่วนต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 136,053 บาท ขณะที่ต้นทุนคงที่เป็นค่าโรงเรือนที่ใช้มาได้ 10 ปี จำนวน 450,000 บาทต่อหนึ่งโรงเรือน แรงงานในครัวเรือนที่ปลูกแคนตาลูปเฉลี่ย 3 คนต่อครัวเรือน ขณะที่มีแรงงานจ้างเฉลี่ย 4 คนต่อครัวเรือน เกษตรกรเกือบทั้งหมดมีการใส่ปุ๋ยเคมีตามระยะเวลาการเจริญเติบโตตามคำแนะนำของบริษัทอย่างเคร่งครัด โรคที่พบมากที่สุด คือ ราน้ำค้าง ส่วนแมลงศัตรูที่พบมากที่สุด คือ เพลี้ยไฟ เกษตรกรเกือบทั้งหมดป้องกันและกำจัดศัตรูโดยใช้สารเคมี การจำหน่ายผลผลิตตามราคาประกัน โดยผลผลิตเกรด A น้ำหนักผลละ 1.5-2.0 กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ 30 บาท เกษตรกรส่วนใหญ่เคยใช้พลาสติกคลุมดินมาก่อนได้รับการส่งเสริมฯ โดยระบุว่าเกิดประโยชน์ 3 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย การควบคุมความชื้นและปกป้องพืชปลูก ตัดปัญหาการกำจัดวัชพืช และทำให้ผลผลิต

สูงขึ้น ปัญหาการปลูกแคนตาลูปที่พบมากที่สุด คือ โรคและแมลงระบาด โดยเฉพาะช่วงฤดูฝนถึงต้นฤดูหนาว รองลงมา คือ เมล็ดพันธุ์มีราคาแพง ประมาณ 32,000-45,000 บาทต่อไร่ บางส่วนยังขาดความรู้ที่ถูกต้องในการใช้ พลาสติกคลุมดิน เกษตรกรร้อยละ 76.2 ต้องการให้ภาครัฐมาให้คำแนะนำทางด้านวิชาการในการผลิตให้ได้ คุณภาพตามกำหนด ผลการทดสอบสมมติฐานชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยที่ควรนำมาใช้ในการพิจารณาด้านต้นทุนในการ ผลิตแคนตาลูปของเกษตรกร ประกอบด้วย จำนวนพื้นที่ปลูกแคนตาลูป แรงงานทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตแคนตาลูป และแหล่งความรู้ ตามลำดับ ขณะที่ปัจจัยที่ควรนำมาพิจารณาด้านรายได้ในการผลิตแคนตาลูป ประกอบด้วย จำนวนแรงงานทางเกษตรของสมาชิกในครัวเรือน รายได้ในครัวเรือน จำนวนแรงงานทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตแคน ตาลูป และแหล่งความรู้ ตามลำดับ

คำสำคัญ: การปลูกแคนตาลูป ตลาดข้อตกลงล่วงหน้า จังหวัดสุพรรณบุรี